

[Ivar Nørgaard.]

stillinger, og ikke kræver, at visse stillinger udelukkende besættes af akademisk uddannede.

Ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen (Hastrup): Til det første spørgsmål, spørgsmålet om ansættelse på overenskomstbasis og på tjenestemandsbasis — jeg forstår, at dette spørgsmål sigter til visse akademiske stillinger — vil jeg sige, at der for nylig er udsendt retningslinjer, på et enkelt punkt ændrede retningslinjer, for så vidt angår den kommende 2 års periode. Jeg er naturligvis villig til at give en redegørelse over for lønningsudvalget, hvis det måtte ønske det, og for så vidt må man vel sige, at dette er et administrativt spørgsmål i første række.

Med hensyn til det andet spørgsmål er det ubestrideligt, at det er den enkelte minister, der er den ansættende myndighed, og ham, der skal afgøre, hvem der er bedst kvalificeret. Han skal træffe sin afgørelse ud fra den forudsætning, at det er den bedst kvalificerede. Men jeg kan da forsikre hr. Ivar Nørgaard om, at jeg i allerhøjeste grad føler det som en forpligtelse at leve op til tjenestemandreformens forudsætninger om ikke at anvende overkvalificeret arbejdskraft, og dertil hører naturligvis også, at der er de fornødne avancementsmuligheder for ikke-akademikerne. Men det er ikke altid nemt at trække en knivskarp linje her i tilværelsen. Det ved hr. Ivar Nørgaard sikkert også af egen erfaring.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om Forskningscentret ved Hørsholm.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 38) findes i tidenden sp. 782, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 911).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Samuelson: Forskningsudvalget har behandlet lovforslaget og har under sit arbejde haft samråd med undervisningsministeren. Under udvalgsarbejdet er man blevet opmærksom på, at det på grund af, at en arealmæssig planlægning først har kunnet finde sted efter 1968, har været småt med ansøgere indtil nu, og man har været opmærksom på, at det må forudses, at det fortrinsvis vil være statslige eller statsfinansierede forskningsinstitutter, der i første omgang vil blive placeret i centret, selv om man gerne vil have, at også folk inden for den private sektor vil indgå lejemaal om bygninger og grunde.

På grund af den usikkerhed, der hersker, har ministeren stillet et ændringsforslag om, at loven tages op til revision i 1975-76, og det er der opnået enighed om i udvalget. Samtidig har ministeren lovet, at bevillingerne ikke skulle overstige 45 mill. kr. for undervisningssektorens område i tiden indtil 1975.

Udvalget kan indstille lovforslaget til vedtagelse med undervisningsministerens ændringsforslag.

Kjær Rasmussen: Jeg vil ikke påstå, at VS er blevet mere venlig stemt over for det foreliggende lovforslag, efter at det nu er udvalgsbehandlet. Reelt er der jo ikke sket nogen forandringer, og de problemer, VS rejste ved første behandling af lovforslaget, har man overhovedet ikke diskuteret i udvalget. I hvert fald er der ikke gjort bemærkninger herom i betænkningen. Vi står altså stadig væk her med et lovforslag, hvis hovedformål er at sikre den økonomiske vækst på et privatkapitalistisk grundlag, og det vil jo sige, at alene erhvervslivets direktører og øvrige topledere har noget at skulle have sagt.

Det fremgår af et af de svar, der er afgivet til udvalget, at Danmarks teknisk-videnskabelige Forskningsråd får til opgave at lede det nye centers opbygning og justere dets målsætning efter den hastige udvikling inden for forskning og erhvervsliv. Og så

[Kjær Rasmussen.]

står der direkte — jeg citerer fra bilaget til udvalgsbetænkningen:

„Dette er baggrunden for, at man må lægge stor vægt på en nær tilknytning mellem råd og center“.

Under første behandling af lovforslaget påpegede vi fra VS-side, at der var og er et demokratiproblem, som man overhovedet ikke har haft tanke for at løse, og som, lad mig tilføje det, et privatkapitalistisk samfund naturligvis heller ikke er interesseret i at løse. Vedtægterne for centret bestemmer f. eks., at det er ministeren, som skal bestemme de nærmere retningslinjer for centrets virksomhed, men han skal gøre det efter diktat fra forskningsrådet. Det er endvidere ministeren, som efter diktat fra samme forskningsråd skal kunne tillade arealet udlejet til private formål. Endvidere er det forskningsrådet, som udnævner samtlige medlemmer af bestyrelsen.

For nu at få lidt hold på dette kunne det være interessant at se på, hvilke personer dette magtfulde forskningsråd udnævner til de ledende poster i centret. Jeg står her med en bestyrelsesliste fra marts 1969, og af den fremgår det, at forskningsrådet har udnævnt fem bestyrelsesmedlemmer for Hørsholmcentret. Af disse fem havde i hvert fald de fire tilknytning til det private erhvervsliv. Naturligvis overrasker sammensætningen ikke, for det er jo med Hørsholmcentret, som det er med erhvervsudviklingsfonden, hvor man også lader det private erhvervsliv have størst indflydelse; her sidder til eksempel fire direktører i bestyrelsen.

Jeg har ridset disse sammenhænge op, fordi det må stå ganske klart, at offentlighedens indflydelse på Hørsholmcentrets dispositioner vil være mere end begrænset. Folketinget vil ingen indflydelse få på, hvad man skal forske i derude. Folketinget skal bare sørge for at fremskaffe pengene, penge, som er opkrævet via skatterne hos hele befolkningen. Millioner af kroner suges med andre ord ud af det offentlige uden at være undergivet demokratisk kontrol.

Hvis man nu tænker sig den utopiske tanke, at befolkningen blev taget med på råd i dette samfund, ja, så kunne det godt være, at prioriteringslisten for forskningen kom til at se lidt anderledes ud. F. eks. ville der måske blive ydet noget mere til sam-

fundsvidenskabelig forskning og til socialmedicinsk forskning. Dette ved regeringen i dette land naturligvis udmærket, og derfor er det, at den udstyrer forskningsråd og centerledelse med de kolossale beføjelser, som tilfældet er. I disse kredse kender man nemlig udmærket de økonomiske magthaveres inderste ønsker. Men samtidig er vi andre jo heller ikke i tvivl om, at disse kredse ikke er særlig repræsentative, hvad angår befolkningens ønsker og behov. Og så er der endelig det forhold, at nærværende lovforslag tager vidtstrakte hensyn til Danmarks eventuelle indtræden i fællesmarkedet.

Vår holdning er altså den, at vi fortsat ikke vil medvirke til gennemførelsen af nærværende lovforslag. Vi kan ikke acceptere, at forskningsrådet skal have hals- og håndsret over centret, og vi kan ikke acceptere, at folketingets forskningsudvalg, der vel i dag må anses for at være nærmest på befolkningen, blot skal orienteres. Det fremgår jo af betænkningen, at sådan vil forholdet blive. Vi kan altså ikke medvirke, og egentlig forstår jeg ikke, at partier som socialdemokratiet og SF kan. Jeg ved da, at socialdemokratiet i sommer i interviewet i Information havde store betænkeligheder ved den ledelsesform, der skulle være på stedet derude. Med disse ord vil jeg slutte og samtidig gentage, at dette må ske uden VS' medvirken.

Undervisningsministeren (Helge Larsen): Jeg vil gerne takke udvalget for de drøftelser, vi har haft, og for det resultat, man er nået frem til med ændringsforslaget, hvorefter lovforslaget optages til revision i folketingsåret 1975-76, og for den tilslutning, der dermed er givet til lovforslaget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets §§ 1-4 og ændringsforslaget om indsættelse af ny paragraf vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om indfødsrets meddelelse.

(Lovforslaget (nr. 132) findes i tillæg A. sp. 2779, fremsættelsen i tidenden sp. 4197).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til indfødsretsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om internationale reguleringsforanstaltninger vedrørende fiskeri.

(Lovforslaget (nr. 130) findes i tillæg A. sp. 2705, fremsættelsen i tidenden sp. 4094).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Risgaard Knudsen: Med den placering, dansk fiskeri har i det internationale samarbejde, må det erkendes, at en udvidelse af de bemyndigelser, som regeringen hidtil har haft i henhold til saltvandsfiskerilovens § 24, kan være meget ønskelig. Alle må sikkert også kunne tilslutte sig, at der gives regeringen den fornødne hjemmel til gennemførelsen af de i konventionen af 1. juni 1967 om ordensregler for fiskeri i det nordlige Atlanterhav indeholdte bestemmelser; men jeg håber, at det kun sker i god forståelse med det danske fiskerierhverv. En udvidet bemyndigelse som den nu foreslåede kunne jo også gives ved blot at foretage visse ændringer i saltvandsfiskeriloven, og

det havde måske i den givne situation været at foretrække.

Af lovforslaget fremgår det imidlertid, at de foreslåede bestemmelser også er tænkt at skulle omfatte Færøerne og Grønland, og at det allerede af den grund efter ministerens opfattelse vil være upraktisk at optage de foreslåede bestemmelser i saltvandsfiskeriloven, som jo ikke gælder for Færøerne og Grønland. Med det sigte, lovforslaget således har, og ikke mindst for så vidt angår Færøerne og Grønland, vil jeg derfor sætte pris på, om vi her i dag nærmere kan få oplyst, hvorvidt det grønlandske landsråd har godkendt det foreliggende lovforslag i den form, hvori det nu er blevet forelagt af ministeren. En sådan godkendelse forelå ifølge ministerens udtalelser i hvert fald ikke, da vi berørte spørgsmålet her i tinget ved den senere så meget omtalte laksedeбат den 26. januar i år. Jeg finder ligeledes, at det kan være af betydning at få oplyst, hvorvidt Færøernes landsstyre har ønsket en lovgivning som den nu foreslåede. Hvis Færøernes landsstyre og det grønlandske landsråd har visse betænkeligheder ved det foreliggende lovforslag, bør vi måske nærmere overveje, om ikke den ønskede udvidede bemyndigelse bør gives ved at gennemføre de fornødne ændringer i saltvandsfiskerilovens § 24.

Ifølge lovforslagets § 1 medtages som nye foranstaltninger bl. a. forskrifter om begrænsning, kvotering, af fangstmængde og om fangstindsats. Bemyndigelse til at udstede bestemmelser herom har man således ikke haft tidligere. Det er ret væsentligt at erindre herom, ikke mindst i relation til den debat, der har været ført og stadig føres vedrørende den så meget omtalte laksesag.

Med det nu foreliggende lovforslag og ikke mindst med de bemærkninger, der ledsager lovforslaget, giver ministeren nu selv anledning til tvivl om, hvorvidt regeringen hidtil har haft den fornødne hjemmel til uden om folketinget at forbyde danske fiskere at fiske laks ved Norge som nærmere beskrevet i § 14 i kgl. anordning af 21. januar i år.